

## VERSLAGEN VAN DE MAANDVERGADERINGEN

### te Heerlen op 7 september

Dr Bless heeft twee exemplaren van de Reuzezwam, *Polyporus giganteus* verzameld van de voet van een oude, afstervende beukeboom te Lent. De doorsneden van beide was 40 en 50 cm, hun gewicht per stuk ongeveer 7 kg. Een derde exemplaar met een doorsnede van bijna een meter bleef ter plaatse.

De heer Bult die deze zwam voor het eerst zag, ontdekte een dag later een nieuwe vondst aan de Napoleonsweg te Nunhem. Zowel de heer Bult als de heer van Geel houden zich onafhankelijk van elkaar bezig met het probleem waar de sporen die men op de rijpe hoed van de Lakzwam aantreft vandaan komen. Gedacht wordt dat ze zich door de hoed naar boven werken, het is echter ook denkbaar dat ze van beneden uit de hoed verlaten en door thermiek opstijgen om dan vervolgens op de hoed terecht te komen. Enkele proeven zullen het bewijs moeten leveren.

Mej. Blankevoort en de heer Coonen hebben een grote hoeveelheid bloemen verzameld te Vink (Wijnandsrade). Van de meest interessante soorten kan echter niet uitgemaakt worden of ze uit tuinen afkomstig zijn, of dat ze adventief aangevoerd zijn, o.a. een *Althaea* soort.

Ook de werkgroep die studie maakt van de biologie van de Maasoever heeft zeer veel materiaal meegebracht dat gedetermineerd werd. De heer Bult vertoonde een paar gallen *Livia juncorum* op Juncussoorten en *Leonurus cardiaca*, Hartgespan. De heer van Geel vertoont een aantal vruchten en zaden meegebracht uit Ardèche, Frankrijk en wel soorten die hier weleens adventief of uiterst zeldzaam gevonden worden o.a. *Aristolochia clematitis*, Duitse pijp, in Zuid Limburg wel aanwezig maar nooit vruchtzettend. Verder enkele grassen *Aegilops ovata*, Geiteoog, *Stipa pennata* en *Trifolium stellata* een klaversoort.

Dr Bruna die verleden jaar alarm geslagen heeft toen de bermen van de weg die langs de Wrakel loopt met plantenvergift bespoten bleken te zijn, is eens gaan kijken of en in hoeverre de flora het

overleefd heeft nu er dit jaar niet gespoten is. Verschillende soorten hebben het inderdaad overleefd. Duizendblad en Blaassilene komen geleidelijk terug, in mindere mate Knautia, Stalkruid, Akkerhoornbloem, Cichorei en Smalbladig kruiskruid. Lucerne, Agrimone en Wilde peen ontbraken en volgens hem was Donderkruid en Wilde sla toegenomen.

Vlinders staan de laatste jaren in Heerlen minder in de belangstelling, daarom is het verheugend dat ons jeugdig lid Smeets een aantal soorten meegebracht heeft en in het kort over deze exemplaren iets mededeelt. Dit heeft als onmiddellijke reactie ten gevolge dat Dr Bruna vertelt een koninginpage in Heerlen gezien te hebben. Smeets vertoont de Keizersmantel, Grote en Kleine parelmoervlinder, Dambordje, Rietdrinker, Wapendrager, *Calimorpha quadripunctaria* (een Beervlinder die overdag vliegt). Het Landkaartje, *Araschnia levana*, een soort waarvan de voorjaarsgeneratie bruinrood met zwarte vlekken, terwijl de zomergeneratie donkerbruin is met een onderbroken witte dwarsband. Verder vraagt hij zich af waarom de Gele en de Oranje-rode luzernevlinder, *Colias hyale* en *C. myrmidone*, sommige jaren talrijk in Zuid Limburg zijn, maar in andere jaren hier schijnen te ontbreken.

Tenslotte doet de heer van Geel een voorlopige mededeling over de Meerkikker die hij in Ardèche waargenomen had en die misschien in Nederland ook voorkomt. Hij heeft een zekere overeenkomst met *Rana esculenta*, Groene kikvors, maar ook duidelijke verschillen. Wordt het dier een weinig verontrust dan maakt hij een geluid als van een roestig scharnier, bij sterkere verontrusting blaast hij zich op en duurt deze laatste toestand te lang dan gaat hij hieraan dood.

### te Maastricht op 2 september

Bij ontstentenis van voorzitter en vice-voorzitter wordt de vergadering voorgezeten door de heer Heerkens Thijssen, secretaris van het genootschap, die in deze eerste vergadering na de lange zomerpauze een woord uitspreekt ter nagedachtenis aan oud-notaris Kerkhoven, die in de vakantieperiode overleden is. De heer Kerkhoven was de laatste jaren, tezamen met mevrouw, een geregeld bezoeker.

ker van vergaderingen en excursies en trad enige keren als deskundige op bij de kascontrôle.

Nog steeds, vervolgt de voorzitter, staat men in Limburg op de bres voor het behoud van het Geologisch Bureau te Heerlen. Vele leden van het Natuurhistorisch Genootschap gaven uitdrukking aan hun bezorgdheid over de voorgenomen verhuizing van het bureau door hun handtekening te plaatsen op een lijst die aan het College van Gedeputeerde Staten in Limburg verzonden is; in een begeleidend schrijven wordt gewezen op de onvervangbare streekfunctie die het bureau biedt bij raadpleging van collecties en bibliotheek; de service die het bureau verstrekt bij de bestudering van allerlei problemen die zich in dit voor Nederland unieke geologisch terrein voordoen, stoelt mede op de opgedane ervaringen uit het verleden en is een waarborg voor een juist inzicht en een snelle aanpak in toekomstige situaties.

Het bestuur van het Natuurhistorisch Genootschap verzond de afgelopen zomer ook een 3-tal brieven, resp. aan het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk te Rijswijk, aan het Belgische Ministerie van Landbouw te Brussel en aan het Luxemburgse Ministerie van Agriculture te Luxembourg, met het verzoek bij het Belgische departement van Landbouw dringend aan te dringen op definitieve afschaffing van de vogelvangst in België. Door de aanhoudende verhoging der koopkracht van de bevolking stijgen de voor levende en dode zangvogels betaalde prijzen evenredig, wat vogelvangst en -handel krachtig blijft stimuleren. Gezien de hoge jaarlijkse winsten (omstreeks 200 miljoen B. frank) die vogelvanger-handelaars en groot- en klein-handelaars in vogels maken, nemen wettelijke en wederrechtelijke vogelvangst en -handel steeds meer toe. Door het openstellen der grenzen van Benelux en het wegvallen van het toezicht aan de Belgisch-Nederlandse en Belgisch-Luxemburgse grenzen, zal het verkeer en de handel in dode en levende vogels aanzienlijk vergemakkelijkt worden. Aangezien de vogelvangst alleen in België toegestaan wordt, zullen de Nederlandse en Luxemburgse afzetgebieden van de Belgische vogelvangstindustrie (20.000 vogelvangsters-handelaars) gemakkelijker dan ooit te voren toeganke-

lijk zijn. In de gegeven omstandigheden protesteren wij krachtig tegen de steeds toenemende Belgische afslachting van de in andere landen beschermde zangvogelpopulaties.

Met deze tweede brief werd een actueel probleem aangesneden waarbij door diverse personen ter vergadering oplossingen aan de hand worden gedaan zoals het niet vererven van vergunningen en het verhogen van de legesgelden (thans 700 B.frs.). De Vogelwet 1936 heeft in Nederland een vrij abrupt einde gemaakt aan de handel in vogels; Nederlandse handelaars zagen echter nog altijd hun kansen schoon met een Belgische vergunning; thans kunnen alleen nog maar Belgische ingezetenen een dure vergunning bemachtigen.

Hoe lang nog??

De heer Gijtenbeek vertelt dat zijn buurman op St. Pieter een steenmarter geschoten heeft, die weliswaar waarschijnlijk door het eten van landbouwvergift in slechte conditie was. Hij vraagt zich af hoe het komt dat marters hoe langer hoe minder gesignaleerd worden. De heer Kemp antwoordt dat eertijds marters vaker werden aangetroffen in en onder de houtmijten naast de bakovens; nu deze zijn verdwenen zijn ook de marters verstoken van woon- en nestgelegenheid; de heer van Noorden oppert het voorstel om in natuurreservaten houtschansen op te slaan om zodoende de marters huisvestingsmogelijkheden te bieden.

Br. Thomas More demonstreert 2 dia's: een hermelijn die door een van de schoolkinderen achter een container in de tuin aan de Brusselsestraat te Maastricht gevangen werd, verder een zeldzame bokkenorchis die spontaan is opgekomen, weliswaar op enige afstand van de bekende Zuidlimburgse orchideeëntuin.

De heer Essers schenkt het museum een albino spreuww, gevangen op Malberg te Maastricht.

De heer Claessens memoreert een broedgeval van een ijsvogel, ergens op een afstand van 300 m. van de Geul in een verlaten kalksteengroeve. Teneinde zo min mogelijk de rust te verstoren en geen ongewenste belangstelling van fotografen en filmers te ontketen, werd de grootste voorzichtigheid betracht en kon b.v. het juiste aantal jongen niet worden geconstateerd; wel vloog er op 30 juli een tweetal uit.